KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

2025-yil 1- oktabr holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

I. Korxona va tashkilotlarning soni
II. Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ma’lumotlar
III. Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar
IV. Korxona va tashkilotlar demografiyasiga oid metama’lumotlar va tushunchalar

I. Korxona va tashkilotlarning soni

2025- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni (dehqon va fermer xo‘jaliklari bundan mustasno) 20 505 tani tashkil etadi, shundan 17 946 tasi yoki 87,5 foizi kichik korxona va mikrofirmalardir. 2024- yilning shu davriga nisbatan o‘sish sur’ati 97,6 foizni, jumladan, kichik biznes va mikrofirmalarda – 96,5 foizni tashkil etdi.

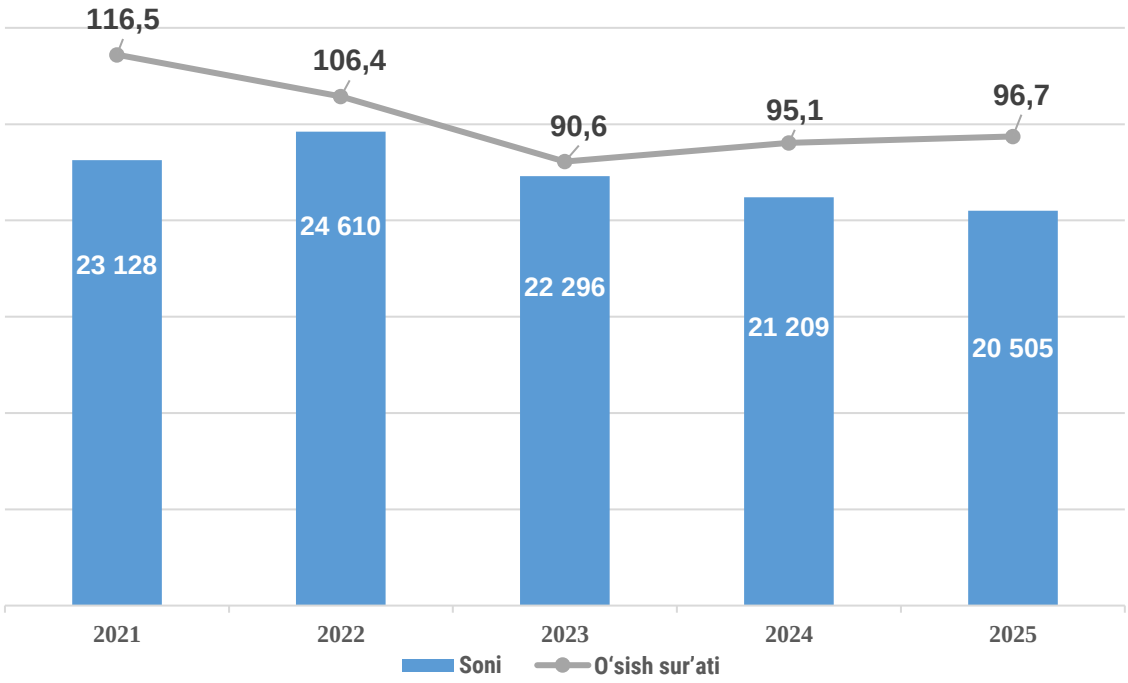

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni (birlikda)

Yil	Korxona va tashkilotlar	*shundan:*	
		Tadbirkorlik subyektlari	*shundan:* Kichik biznes subyektlari
2025	20 505	18 040	17 946
2024	21 209	18 924	18 829
2023	22 296	20 064	19 965
2022	24 610	22 398	22 296
2021	23 128	20 935	20 849

Hududlar bo‘yicha eng ko‘p faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar Navoiy shahrida– 25,0 foiz, Karmana – 16,2 foiz, Qiziltepa – 13,2 foiz, Xatirchi – 10,1 foiz va Navbahor 9,5 foiz tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Tadbirkorlik va kichik biznes subyektlarining umumiy sonidagi salmoqli ulushi G’ozg’on shahrida – 92,3 foiz va 92,3 foiz, Zarafshon shahrida – 89,7 foiz va 89,2 foiz, Karmana – 91,5 va 91,1 foiz, Qiziltepa – 90,0 foiz va 89,8 foiz hamda Navbahor – 89,5 va 89,3 foiz tumanlariga to‘g‘ri keldi.

Hududlar	Korxona va tashkilotlar	***shundan:***	
		Tadbirkorlik subyektlari	***shundan:*** Kichik biznes subyektlari
Navoiy shahar	5 119	4 490	4 452
Zarafshon shahar	1 365	1 224	1 218
G’ozg’on shahar	453	418	418
Konimex tumani	949	804	794
Qiziltepa tumani	2 713	2 441	2 437
Navbahor tumani	1 947	1 743	1 738
Karmana tumani	3 329	3 046	3 032
Nurota tumani	1 377	1 167	1 162
Tomdi tumani	459	367	364
Uchquduq tumani	732	603	598
Xatirchi tumani	2 062	1 737	1 733

Korxona va tashkilotlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ma’lumotlar

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlarning (tadbirkorlik subyektlari va kichik biznes sub’yektlarining) eng ko‘p qismi “Savdo” tarmog‘ida qolmoqda, ularning ulushi 2025- yil 1- oktabr holatiga 36,9 foizni (42,0 foiz va 42,1 foiz) tashkil etdi

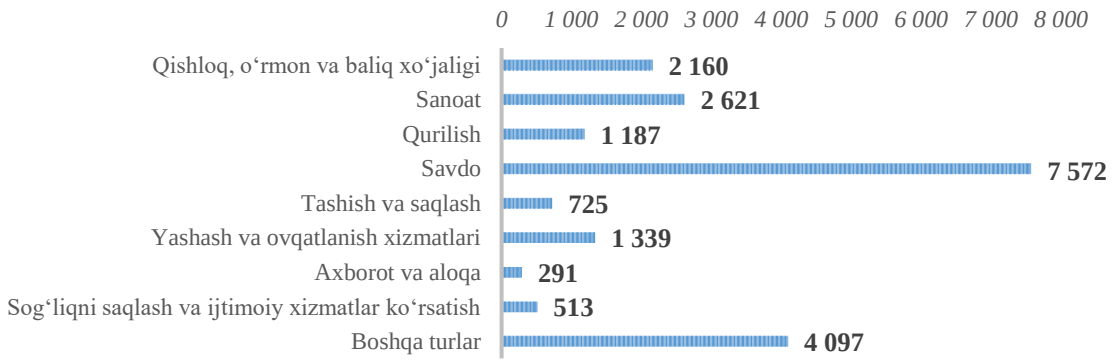

Korxona va tashkilotlar

Ikkinchi o‘rinda “Sanoat” 12,8% (14,5% va 14,4%), uchinchi o‘rinda “Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi” 10,5% (11,8% va 11,9%).

Birgalikda ushbu uch turdagi faoliyat ularning umumiy sonining 60% dan ortig'ini tashkil qiladi.

	Korxona va tashkilotlar	*shundan:*	
		Tadbirkorlik subyektlari	*shundan:* **Kichik biznes subyektlari**
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	2 160	2 136	2 128
Sanoat	2 621	2 611	2 581
Qurilish	1 187	1 174	1 171
Savdo	7 572	7 572	7 563
Tashish va saqlash	725	723	718
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	1 339	1 335	1 332
Axborot va aloqa	291	280	280
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	513	305	303
Boshqa turlar	4 097	1 904	1 870

II. Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ma’lumotlar

2025-yil 1-oktabr holatiga ko‘ra, 18 040 ta faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalaridan 11 839 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar tashkil etilgan bo‘lib, ular tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha korxonalar orasida birinchi o‘rinni egallab turibdi.

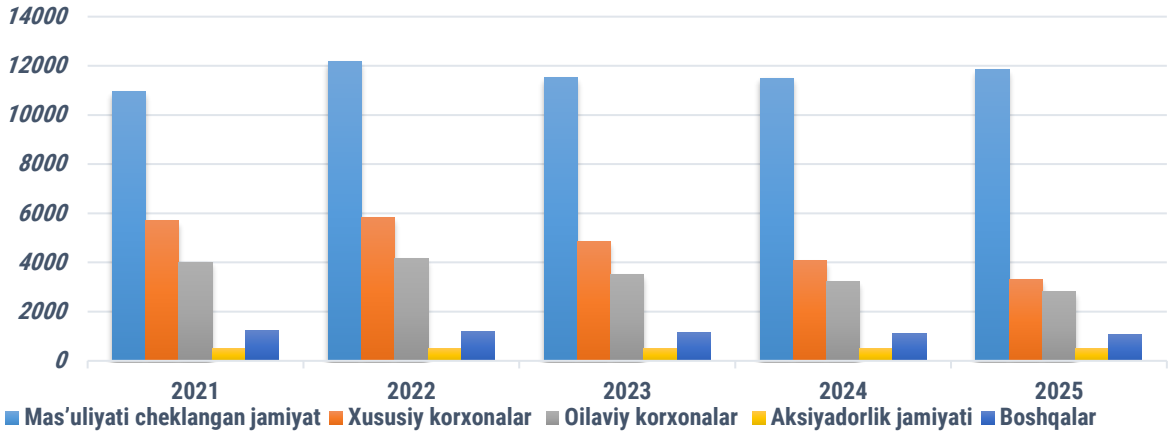

Tadbirkorlik sub’yektlari

Shundan kelib chiqib, MChJlar mamlakatimizda biznes yuritishning eng keng tarqalgan shakli degan xulosaga kelishimiz mumkin.

	Tadbirkorlik subyektlari soni (birlikda)	Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi (foizda)
Mas’uliyati cheklangan jamiyat	11 839	65,6
Xususiy korxonalar	3 308	18,3
Oilaviy korxonalar	2 804	15,5
Aksiyadorlik jamiyati	15	0,1
Boshqalar	74	0,5

III. Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Shuningdek, chet el investitsiyalari ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan 299 ta korxonalardan 188 tasi qo‘shma korxonalar va 111 tasi xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

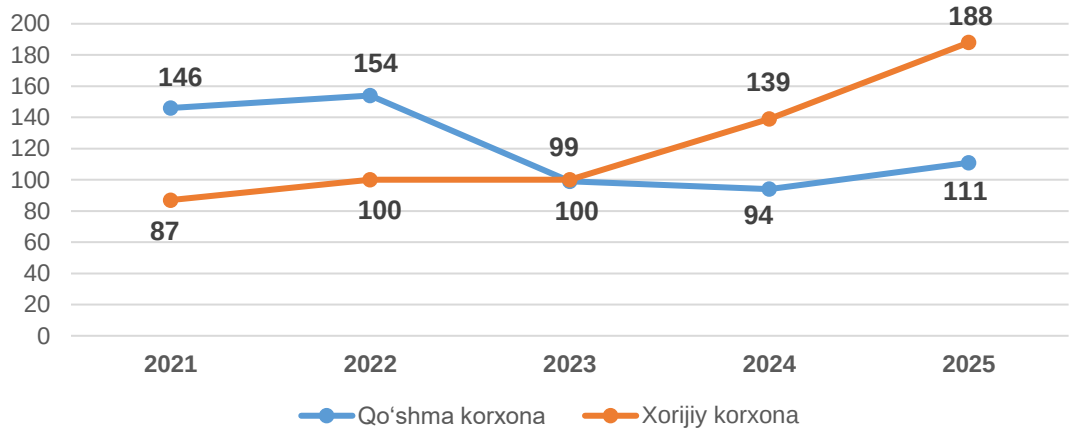

Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar

2025- yilning 1-oktabr holatiga ko‘ra xorijiy investitsiyalar ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning soni, 2024-yilning mos davriga nisbatan 66 taga oshgan. Bu asosan, sanoat sohasidagi korxonalar sonining 121 tadan 170 taga, (o‘sish 49 taga), qurilish sohasida 12 tadan 24 taga (o‘sish 12 taga), savdo sohasida 35 tadan 41 taga (o‘sish 6 taga) hamda axborot va aloqa sohasida 11 tadan 16 taga (o‘sish 5 taga) ko‘payishi hisobiga yetdi.

	Jami:	*shundan:*	
		Qo‘shma korxona	**Xorijiy korxona**
Jami:	**299**	**111**	**188**
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	16	8	8
Sanoat	170	76	94
Qurilish	24	3	21
Savdo	41	10	31
Tashish va saqlash	7	3	4
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	4	1	3
Axborot va aloqa	16	3	13
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	4	1	3
Boshqa turlar	17	6	11

Ayrim davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

Viloyatimizda faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxona va tashkilotlar tahlil qilganda, yetakchi o‘rinni 114 ta korxona bilan Xitoy davlati egalladi. Bu viloyatdagi xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 38,1 foizini tashkil etdi. Viloyat iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritib hissasini qo‘shayotgan mamlakatlar orasida Rossiya Federatsiyasi (13,4%), Turkiya (9,4%), Qozog‘iston (5,0%), Eron (4,3%) va Janubiy Koreya (4,0%) ham alohida o‘rin egallaydi.

Davlatlar	**Jami:**	*shundan:*	
		Qo‘shma korxona	**Xorijiy korxona**
Jami:	**299**	**111**	**188**
Xitoy	114	31	83
Rossiya	40	14	26
Turkiya	28	8	20
Qozog‘iston	15	5	10
Eron	13	7	6
Janubiy Koreya	12	7	5
Tojikiston	9	3	6
Hindiston	8	6	2
AQSH	6	5	1
BAA	5	3	2
Belorusiya	3	2	1
Turkmaniston	4	1	3
Germaniya	2	-	2

IV. Korxona va tashkilotlar demografiyasiga oid metama’lumotlar va tushunchalar

Registrlarni yuritish bo‘yicha statistik faoliyatni amalga oshirish uchun asos bo‘lib Vazirlar Mahkamasining 2022- yil 28- sentabrdagi “Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registrini yuritish va uning asosida davlat xizmatini ko‘rsatishga oid normativ-huquqiy

hujjatlarni tasdiqlash to‘g‘risida”gi 539-son qaroriga muvofiq Korxonalar va tashkilotlarning ma’lumotlari statistik tasniflagichlarga asosan shakllantiriladi..

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi. Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2025- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi..

Metama’lumot uchun havolalar:

Metama’lumot Korxonalar va tashkilotlar soni

Glossariy

Statistik klassifikatsiyalar

Mavzuga doir ko‘rsatkichlar::

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni (oylik)

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni (oylik)

Yangi tashkil etilgan kichik tadbirkorlik subyektlari soni (oylik)

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni (oylik)

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni (oylik)

Yangi tashkil etilgan mas‘uliyati cheklangan jamiyati soni (oylik)

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni (oylik)

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni (iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha, oylik)

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida yangi tashkil qilingan korxona va tashkilotlar soni (oylik)

Sanoat yo‘nalishida yangi tashkil qilingan korxona va tashkilotlar soni (oylik)

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanuvchi yangi tashkil qilingan korxona va tashkilotlar soni (oylik)

Savdo sohasida yangi tashkil qilingan korxona va tashkilotlar soni (oylik)

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida yangi tashkil qilingan korxona va tashkilotlar soni (oylik)

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida yangi tashkil qilingan korxona va tashkilotlar soni (oylik)

Axborot va aloqa sohasida yangi tashkil qilingan korxona va tashkilotlar soni (oylik)

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida yangi tashkil qilingan korxona va tashkilotlar soni (oylik)